

DAGSORDEN

Dagsorden 5. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd

Den 20. februar 2013

Sags ID: 1568096

Dok.ID: 1568096

Mødet afholdes **onsdag den 27. februar 2013, kl. 10.00 – 16.00** i KL-Huset, Weidekampsgade 10, 2300 København S, i mødelokale S-10.

PHN@kl.dk

Direkte 3370 3716

Mobil 2478 6163

1. Velkommen og siden sidst	2....
2. Formandens beretning	3....
3. Konstituering	4....
4. Kommunernes It-Arkitekturråd og de fælleskommunale beslutningsprocesser	5....
5. Fælleskommunal arkitekturstyring: Kompetencer og kommunikation	7
6. Forudsætninger og rammebetingelser for en ny generation forretnings-it på beskæftigelsesområdet	10..
7. Kommunernes digitale sikkerhedsmodel	13
8. Status på monopoludbud og realiseringen af støttesystemer m.v. i rammearkitekturen	14..
9. Krav og vejledning til kommunernes kravspecifikationer	15
10. Fælleskommunale arkitekturprincipper	16
11. Arkitekturrapporter	18..
12. Strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen og kommunikationsstrategi for arkitekturrådet	19
13. Gevinstrealisering med sag og dokumentstandarderne: Afprøvning af Mox	22....
14. Eventuelt	24....

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3716

www.kl.dk

Side 1/24

1. Velkommen og siden sidst

Allan Bager, Formand for It-Arkitekturrådet, og Ghita Thiesen, KL

Orientering om aktuel status på forskellige projekter og problemstillinger
m.v.

2. Formandens beretning

Allan Bager, Formand for It-Arkitekturrådet

Kommunernes It-Arkitekturråd konstituerede sig formelt første gang i marts 2012. Her blev Allan Bager, som til daglig er digitaliseringschef i Odense Kommune, valgt som formand. På mødet fremlægger formanden sin beretning for det første års aktiviteter og drøfter sammen med Arkitekturrådet de videre perspektiver i rådets arbejde.

Indstilling

Det indstilles, at Arkitekturrådet, på baggrund af formandens mundtlige beretning, drøfter rådets aktiviteter i det forløbne år og fokuspunkter i det videre arbejde.

3. Konstituering

Ghita Thiesen, KL

På arkitekturrådets møde den 7. marts 2012 blev Allan Bager valgt til formand frem til marts 2013. Endvidere blev det besluttet at nedsætte et forretningsudvalg, som ligeledes ind til marts 2013 bestod af Allan Bager, Henrik Brix, og Ghita Thiesen fra Arkitekturrådet samt Pia Hansen (KL) og Mette Kurland (KOMBIT) fra sekretariatet. I kommissoriet for arkitekturrådet er det fastlagt, at formandskabet skal gå på skift for et år ad gangen. Det år er gået nu.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet vælger ny formand og medlemmer af forretningsudvalget nu, eller at rådet beslutter at udsætte valg af ny formand og medlemmer af forretningsudvalget til andet halvår 2013.

Sagsfremstilling

Bestemmelsen om, at formandskabet skal gå på skift blandt rådets medlemmer bunder i en intention om, at rådet skal fungere kollegialt blandt ligestillede. KL ønsker at fastholde princippet om rotation på formandsposten, men kan undtagelsesvist, såfremt arkitekturrådet måtte ønske det, give mulighed for at udsætte skiftet til efteråret 2013, fordi rådet stadig er i en etableringsfase. Udskiftning af medlemmer i FU bør i givet fald tilsvarende udskydes.

4. Kommunernes It-Arkitekturråd og de fælleskommunale beslutningsprocesser

Jane Wiis, direktør, KL

Kommunernes It-Arkitekturråd har nu eksisteret i et år, og der er skabt gode resultater. Arbejdet har sat fokus på behovet for fælleskommunal arkitekturstyring, og rådet har taget et stort medansvar for udviklingen af de første dele af rammearkitekturen som kommunernes fælles redskab til fremtidssikret og effektivt it. I det fremadrettede arbejde er der fortsat fokus på Arkitekturrådet som en værdiskabende samarbejdspartner for dets interessenter. Herunder vil rådet gerne, i endnu højere grad, bruges aktivt af KL's ledelse og andre fælleskommunale beslutningstagere.

Indstilling

Det indstilles, at Jane Wiis og arkitekturrådet drøfter det fremadrettede samarbejde mellem KL's ledelse og arkitekturrådet.

Sagsfremstilling

Kommunernes It-Arkitekturråd er etableret som led i den fælleskommunale digitale handleplan for at sikre kvalificeret rådgivning om arkitekturstyring til de fælleskommunale beslutningstagere og projekter m.fl. Jf. rådets kommissorium er dets formål, at det – *i samarbejde med KL's ledelse og kontaktudvalg – skal tage et **hovedansvar** for at udarbejde og udbrede fremtidens fælleskommunale it-byplan [rammearkitekturen] og derved sikre kommunerne et slagkraftigt værktøj til at styre markedet og leverandørerne i retning af at levere sammenhængende, fremtidssikret og effektivt it.*

Arkitekturrådet er den samlenende enhed for den retningsgivende fælleskommunale rammearkitektur og står formelt inde for indhold og kvalitet. Rådet arbejder på mandat fra KL's ledelse og kan af egen drift udarbejde generelle anbefalinger til behandling i KL, ligesom beslutningstagerne kan anmode rådet om at tage stilling til specifikke spørgsmål, for at kunne tage beslutninger på et oplyst grundlag. Rådet træffer selv beslutninger om, hvilke generelle anbefalinger det giver vedrørende kommunernes fælles arkitektur, og rådet har ikke beslutningskompetence overfor de enkelte projekter.

Det er nu et år siden, at Arkitekturrådet blev etableret. Arbejdet har som noget helt nyt sat fokus på behovet for fælleskommunal arkitekturstyring, og rådet har taget et stort medansvar for udviklingen af de første dele af rammearkitekturen. Rådet har indbudt til flere arrangementer og arbejdsgrupper for kommunale it-arkitekter og lignende specialister og vil fremadrettet sætte øget fokus på disse strategisk vigtige kompetencer for

kommunerne. Samtidig har råd og sekretariat opbygget gode relationer til fællesoffentlige samarbejdspartnere.

Der er således etableret et godt fundament for det videre arbejde. Fremadrettet er der fortsat fokus på at skabe gode relationer til de forskellige af arkitekturrådets samarbejdspartnere, hvor arkitekturrådet gerne vil ses og bruges som en værdiskabende medspiller.

Arkitekturrådet vil gerne, i endnu højere grad, bruges aktivt af KL's ledelse og andre fælleskommunale beslutningstagere. Der er en arkitekturstyringsvinkel i en række rammesættende diskussioner om, hvordan den kommunale digitalisering skal udvikle sig. Det kan være mere konkrete drøftelser om, hvordan vi som kommuner ønsker at styre markedet. Eksempelvis hvornår der er brug for fælleskommunale løsninger, og hvornår der skal skabes konkurrence med flere løsninger. Et andet oplagt diskussionspunkt er strategi for vedligehold af løsninger.

Generelt spiller forretnings- og it-arkitektur en stor rolle for muligheder for at omsætte overordnede digitale strategier til praksis. Derfor kan en tidlig vurdering med arkitekturbrillerne give et godt beslutningsgrundlag med indsigt i både potentialer og mulige udfordringer.

Bilag

Bilag 1: Styringsmodel for Arkitekturrådet.

5. Fælleskommunal arkitekturstyring: Kompetencer og kommunikation

*Ejvind Jørgensen og Peter Holbech, Rambøll Management Consulting
(Sagsfremstilling: Pia Hansen, KL)*

Rambøll undersøgelsen *It i praksis 2012* peger på en række aktuelle strategiske udfordringer i forhold til digitalisering og giver et bud på handleanvisninger i forhold til disse. Rapporten peger bl.a. på, at der blandt de offentlige topledere er kommet fokus på, at procesintegration i hele værdikæden er en betingelse for at høste den fulde samfundsmæssige gevinst af digitaliseringen. Det stiller krav om kompetencer, som mange arkitekter, softwareudviklere og designere i dag ikke har oparbejdet. I konteksten af arkitekturrådets arbejde øges denne udfordring ved, at store dele af ansvaret for sammenhænge i det digitale landskab har været lagt ud til leverandører. Videre er der et stort behov for kommunikation om den forretningsmæssige værdi ved arkitekturstyring. *It i praksis 2012* skitserer en modenhedsmodel for kommunikation om værdiskabelsen ved it.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet, på baggrund af oplæg ved Ejvind Jørgensen og Peter Holbech, Rambøll drøfter, hvordan centrale konklusioner fra *It i praksis 2012* kan inspirere It-Arkitekturrådets arbejde, bl.a. med fokus på:

- Hvilke kompetencer har kommunerne behov for, centralt og lokalt, for en aktiv arkitekturstyring, der bl.a. skal skabe de nødvendige procesintegrationer i hele værdikæden?
- Hvordan kan modenhedsmodellen for kommunikation om værdiskabelsen af it inspirere Arkitekturrådets kommunikation om arkitekturstyring og den fælleskommunale rammearkitektur?

Sagsfremstilling

Rambøll Management Consulting har, i samarbejde med Dansk It, for 17. år i træk udgivet en status for digitaliseringen i offentlige og private virksomheder i Danmark. Rapporten *It i praksis 2012* giver bl.a. et bud på de væsentligste aktuelle, strategiske udfordringer samt handleanvisninger i forhold til disse. Her er udvalgt nogle hovedpointer, som kan inspirere arkitekturrådets arbejde med arkitekturstyring med aktuelt fokus på at definere behovet for lokale kompetencer til arkitekturstyringen og kommunikation om arkitekturstyringens forretningsmæssige værdiskabelse.

Blandt de aktuelle strategiske udfordringer skitseret i *It i praksis 2012* er behovet for at realisere de fulde potentialer af digitalisering gennem procesintegration i hele værdikæden. En undersøgelse gennemført fra marts

til maj 2012 blandt danske CIO/it-chefer og forretningsansvarlige topchefer viser, at mens fokus i offentlige virksomheder tidligere har været vendt udad mod selvbetjeningsløsninger uden den nødvendige balance i forhold til at strømline og gentænke de interne processer og bagvedliggende systemer, så er procesintegration nu det næst vigtigste strategiske indsatsområde for de offentlige topledere (It i praksis 2012: 47f). It i praksis rapporten peger i denne sammenhæng på behovet for, at digitaliseringen også skaber værdi for borgeren, bl.a. ved at borgeren oplever, at de digitale løsninger tager vare på borgerens samlede problemstilling og understøtter hele værdikæden, også set fra borgerens perspektiv (ibid.: 10ff).

Rapporten adresserer, som en aktuell udfordring videre, hvordan en intelligent understøttelse af hele værdikæden kræver nye kompetencer. Der er brug for kompetencer med forståelse af mulighederne for intelligent automatisering af kommunikation mellem de enkelte procestrin i en værdikæde. Den strategiske udfordring ligger i, at mange arkitekter, softwareudviklere og designere i dag ikke er uddannet til at håndtere denne form for teknologi (ibid: 31ff). I kommunerne forstærkes udfordringen ved, at kommunerne traditionelt ikke selv har haft arkitektkompetencer o. lign., da opgaverne blev varetaget af KMD. Den enkelte kommune har nu selv ansvaret for at skabe et sammenhængende digitalt landskab på tværs af fælles og lokale løsninger og på tværs af forskellige leverandører.

En anden aktuell strategisk udfordring skitseret i rapporten, som vækker genklang i arkitekturrådets arbejde, er behovet for kommunikation af værdiskabelsen gennem it i et forretningsmæssigt sprog. Rapporten introducerer en model for kommunikation med 5 modenhedsniveauer.

Første niveau er etablering af et fælles mind-set med forståelse for, at digitalisering ikke handler om at udvikle teknologiske løsninger, men om at forbedre den forretningsmæssige performance bredt. Andet niveau handler om at dokumentere og kommunikere, at it skaber værdi for pengene; dvs. at indkøb og drift af it er effektivt. Tredje niveau er at dokumentere og kommunikere, at digitaliseringen skaber ny forretningsværdi internt, eksempelvis gennem forøget produktivitet og reduceret gennemløbstid. Fjerde niveau er dokumentation og kommunikation af øget ekstern forretningsværdi, eks. øget tilfredshed blandt kunde og brugere. Det sidste og femte niveau handler om at skabe værdi udover it, eksempelvis ved at it tager ansvar for opgaver, som normalt ikke hører under it's domæne (It i praksis 2012: 14ff).

Eksemplificeret ved det fælleskommunale arbejde med rammearkitekturen, kunne trinene i modenhedsmodellen eksempelvis se sådan ud:

- Fælles forståelse for, at rammearkitekturen handler om monopolbrud **og** at ændre den digitale understøttelse af kommunernes forretning.
- Rammearkitekturen giver billigere systemer til kommunerne, end de har i dag.
- Rammearkitekturen muliggør automatisering af processer, på tværs af systemer, med reduktion i manuelt arbejde og procesgennemløbstid.
- Rammearkitekturen muliggør, at der eks. kan udvikles procesunderstøttet selvbetjening, hvor borgeren ved at indtaste en adresse kan se gældende lokalplaner, evt. søge om dispensation fra lokalplan, søge om byggetilladelse og nemt kommunikere med både kommune og leverandører gennem hele forløbet.

6. Forudsætninger og rammebetingelser for en ny generation forretnings-it på beskæftigelsesområdet

Ulrik Petersen og Kristina Bendixen, KL

Et konsortium bestående af COWI og Slotsholm har, for KL, gennemført en kortlægning af forudsætninger og rammebetingelser for en ny generation forretnings-it på beskæftigelsesområdet. Rapporten rummer 13 anbefalinger vedr. prioritering af visionen, it-rammer og – teknologier, governance samt markedsforhold.

Indstilling

Det indstilles,

- at arkitekturrådet tilkendegiver, hvorvidt rådet kan tiltræde den anførte prioritering af borgeres digitale medvirken, et komplet fælles datagrundlag og snilde værktøjer,
- at rådet vurderer, hvad der skal til for at fremme anbefalingerne vedr. fælles forretningsarkitektur, herunder styrkelse af DFDG, og vedr. standardisering,
- at rådet tilsvarende vurderer, hvad der skal til for at komme videre med anbefalingerne vedr. governanceforholdene, samt
- at rådet kommenterer vurderingen af markedsforholdene.

Sagsfremstilling

Konsortiets kortlægning af forudsætninger og rammebetingelser for en ny generation forretnings-it udgør 1. etape af projekt 2.4 i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi. Den færdige rapport forventes at foreligge i begyndelsen af februar 2013 og vil blive eftersendt.

På grundlag af en spørgeskemaundersøgelse og nogle workshops sammenfatter konsortiet kommunernes prioriteringer til en anbefaling om, at udviklingen af en ny generation forretnings-it bør ske med fokus på borgeres digitale medvirken, et komplet fælles datagrundlag og snilde værktøjer. Konsortiet konstaterer, at såvel Arbejdsmarkedsstyrelsens som Digitaliseringsstyrelsens prioriteter er i tråd med kommunernes.

I rapportens centrale afsnit om it-rammer og –teknologier tilkendegiver konsortiet som sin opfattelse, ”at en fælles tilgang til it-understøttelse af beskæftigelsesområdet vil kunne bidrage til en mere effektiv og forretningsorienteret løsning. Fælles begrebsafklaring og styrket fælles

datagrundlag vil samtidig bidrage til, at markedet for it-understøttelse på beskæftigelsesområdet bliver mere konkurrencepræget”.

Konsortiet anbefaler, at der etableres en fælles forretningsarkitektur i samarbejde mellem AMS, KL/kommuner og KOMBIT. Konsortiet har i den forbindelse blik for det væsentlige i, at de generelle initiativer på digitaliseringsområdet indtænkes i forretningsarkitekturen på beskæftigelsesområdet.

I tilknytning hertil anbefaler konsortiet, at Det fælles datagrundlag i AMS (DFDG) bør styrkes på fem konkrete områder:

- der er behov for at sikre, at DFDG og de tilknyttede webservices kan håndtere at udveksle den stigende datamængde med de kommunale it-systemer,
- AMS bør systematisk offentliggøre præcis dokumentation af de valideringer, der indgår i de webservices, der er tilknyttet DFDG,
- der er behov for en synlig strategi for styrelsens udvikling af DFDG,
- der bør skabes større sikkerhed for, at data er tidstro,
- DFDG-webservices bør være et af de emner, som drøftes på tværs af aktører.

Konsortiet anbefaler også en standardisering af begreber m.m., herunder gennem brug af FORM, STORM og OIO.

Efter konsortiets vurdering bør disse tiltag kunne realiseres indenfor en tidshorisont på et til tre år.

Rapporten nævner en række nye teknologier, herunder sociale medier, video- og tekstbaseret dialog, lokalitetsbaserede tjenester og dynamisk procesunderstøttelse. Hertil knytter sig den anbefaling, at arbejdet med det fællesoffentlige grundlag (jf. ovenfor) bør prioriteres højere end nye teknologier.

I sin vurdering af governanceforholdene skriver konsortiet, at der ”er tale om et komplekst felt, som fordrer styring på tværs af områdets aktører”.

Dette fører til følgende anbefalinger:

- Der bør etableres et tæt samarbejde om den digitale udmøntning af lovgivningen.
- Samarbejdet mellem Arbejdsmarkedsstyrelsen og kommunerne bør formaliseres gennem nedsættelse af et strategisk dialogforum med deltagelse af AMS, KL, KOMBIT og nogle

kommunale repræsentanter. Det vurderes, at dette dialogforum vil få brug for teknisk bistand, hvis omfang må overvejes nærmere.

- KL bør styrke sine muligheder for at varetage kommunernes interesser i forhold til beskæftigelses-it.
- Udviklingen af selvbetjeningsløsninger bør afstemmes løbende.

Rapporten afrundes med en vurdering af markedsforholdene, som har fokus – måske lidt for ensidigt - på, hvad kommunerne, KL og KOMBIT kan gøre for at forbedre kommunernes position på markedet.

Konsortiet anbefaler bl.a. en forstærket rådgivning om udbud vedr. it, og at kommuner i højere grad end i dag bør indkøbe fælles. Sådanne fællesindkøb kan med fordel faciliteres i samarbejde mellem KL og KOMBIT.

Anbefalingerne tager afsæt i tre forhold, som efter konsortiets vurdering er til ugunst for kommunerne:

1. kompliceret udbudsproces
2. manglende koncentration af markedsmagt på indkøbssiden
3. koncentreret markedsmagt på leverandørsiden.

Bilag

Bilag 2: Kortlægning af forudsætninger og rammebetingelser for en ny generation forretnings-it på beskæftigelsesområdet.

7. Kommunernes digitale sikkerhedsmodel

Morten Hass og Rasmus Halkjær Iversen, KOMBIT

Arkitekturrådet skal behandle større strategiske elementer af den fælleskommunale rammearkitektur. Sikkerhed er et område, der berører alle systemer og deres sammenhæng.

Indstilling

Det indstilles, at sikkerhedsmodellen sendes i review blandt kommuner og leverandører, inden den behandles i arkitekturrådet.

Sagsfremstilling

Som led i rammearkitekturprogrammet er der behov for at afklare en tværgående sikkerhedsmodel, der muliggør effektiv sammenhæng mellem kommunernes it-systemer.

Der foreligger nu efter review i KL/KOMBIT arkitekturstaben en foreløbig skitse til en sikkerhedsmodel, som inden længe vil komme i review blandt kommunerne samt it-leverandører.

Modellen indebærer, som den er udformet i skitsen, at der skal etableres to nye støttesystemer på sikkerhedsområdet.

Projektleder Rasmus Halkjær Iversen vil på mødet kort orientere om de foreløbige overvejelser om sikkerhedsmodellen.

Processen med kommuner og it-leverandører vil foregå som led i et samlet review af kravmateriale for støttesystemer m.v. i rammearkitekturen, inden udbud. Se næste punkt på dagsordenen.

8. Status på monopoludbud og realiseringen af støttesystemer m.v. i rammearkitekturen

Morten Hass, KOMBIT

Arkitekturrådets forretningsudvalg har bedt om en status på monopolbrud og realiseringen af støttesystemer m.v.

Indstilling

Det indstilles, at

- It-Arkitekturrådet tager status til efterretning.
- It-Arkitekturrådet orienterer sig i tegningen af det fremtidige systemlandskab.

Sagsfremstilling

Programmet for monopolbrud er i gang med tilslutningsprocessen med kommunerne, som har god fremdrift. Alle projekter arbejder fokuseret frem imod et udbud. Afklaringer med KMD om udfasning udgør dog en udfordring. Afklaringerne trækker ligeledes ud om ATP's eventuelle deltagelse i udbud af støttesystemer, SAPA og et fælles udbud af Sygedagpenge og Barseldagpenge mhp. understøttelse af UDK.

For de tværgående støttesystemer m.v. i rammearkitekturen forestår en høring blandt kommuner og it-leverandører inden materialet gøres færdigt til udbud. Dette vil bl.a. omfatte informationsmodellen for systemerne, sådan at man kan se, hvordan Sag- og Dokumentstandarderne er anvendt.

I KL/KOMBIT's arkitekturstab er der nu udarbejdet en samlet tegning af det kommunale systemlandskab, når de i dag kendte støttesystemer er etableret. Tegningen er velegnet til, at kommuner kan få overblik over systembilledet, og den palette af støttesystemer, som man har behov for.

Bilag

Bilag 3: *Kommunernes fremtidige systemlandskab i Rammearkitekturen* (udkast).

9. Krav og vejledning til kommunernes kravspecifikationer

Peter Egelund og Mette Kurland, KOMBIT

Den Fælleskommunale Serviceplatform forventes at kunne blive taget i brug af landets kommuner ultimo 2013. Der er derfor udarbejdet en drejebog til kommunerne, der fortæller, hvordan kommunerne skal forholde sig til Serviceplatformen i nuværende og kommende udbud, samt hvordan processen vedrørende betaling og tilslutning til Serviceplatformen skal foregå.

Indstilling

Det indstilles, at rådet diskuterer den vedlagte drejebog.

Sagsfremstilling

KOMBIT er ved at udarbejde første version af en drejebog til kommunerne, der skal hjælpe kommunerne med at forberede sig på den fælleskommunale serviceplatform. Første version vil primært indeholde information om, hvordan kommunerne i udbudssammenhæng kan indarbejde serviceplatformens krav i deres kravspecifikationer og kontrakter. Drejebogen vil senere blive opdateret med, hvordan processen vedrørende tilslutning, betaling og godkendelser m.v. er, når den i sammenhæng med kommunerne er blevet fastlagt.

Bilag

Bilag 4: Udkast til kommunal drejebog for Serviceplatformen.

Bilag 5: Bilag til bilag 4, Udkast til kommunal drejebog for serviceplatformen

10. Fælleskommunale arkitekturprincipper

Peter Thrane, KL, og Mette Kurland, KOMBIT

Arkitekturrådet har igangsat et arbejde med at formulere et sæt fælleskommunale arkitekturprincipper, der skal understøtte realiseringen af den fælleskommunale digitale strategis 5 arkitekturmål. På mødet i september 2012 besluttede arkitekturrådet at sende udkastet til principper i høring blandt netværket af kommunale it-arkitekter og leverandører m.fl. Principperne er nu opdateret på baggrund af høringssvarene og forelægges arkitekturrådet til beslutning. Parallelt med høringen er der igangsat et arbejde, hvor en arbejdsgruppe af kommunale it-arkitekter udarbejder en vejledning til brug af principperne, med forslag til generiske standardkrav.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet beslutter, at de opdaterede arkitekturprincipper godkendes som en version 1.0 og publiceres som en del af den fælleskommunale rammearkitektur.

Sagsfremstilling

På mødet i september 2012 besluttede arkitekturrådet at sende udkast til fælleskommunale arkitekturprincipper i åben høring. Det har affødt en række tilbagemeldinger fra kommuner og leverandører. Overordnet set er der ros til, at kommunerne i fællesskab vælger at arbejde med principper, og at arbejdet sendes i bred høring. Der er samtidig en række bemærkninger, som primært går på dels behovet for præciseringer af de enkelte principper, dels på, at for at principperne kan indfri målene i praksis, kræver det en velfungerende styringskultur, og endelig behovet for kommunikation, rådgivning og vejledning om principperne.

Bemærkninger om behovet for velfungerende styringskultur peger på, at anvendelsen af principperne i praksis kræver fælles udvikling og vedligehold, fællesoffentlig standardisering og ensartet dokumentation m.v. I det opdaterede dokument er der indledningsvist gjort opmærksom på, at arkitekturrådet er bevidst om dette, og sammen med KL og KOMBIT presser på for at få den nødvendige organisering på plads.

Høringssvarene tydeliggør videre, at der fortsat er et stort behov for kommunikation om den fælleskommunale arkitekturstyring, arkitekturrådet og den fælleskommunale rammearkitektur. Herunder er der behov for kommunikation, rådgivning og vejledninger, som fokuserer på principperne og brugen af denne.

Bemærkninger som går konkret på behovet for præciseringer af de enkelte principper er indarbejdet i det opdaterede dokument.

Vejledningen til brug af principperne, med forslag til generiske standardkrav publiceres, når den er færdiggjort.

Bilag

Bilag 6: Opsamling af høringssvar til fælleskommunale arkitekturprincipper, januar 2013.

Bilag 7: Udkast til fælleskommunale arkitekturprincipper, version 1.0.

11. Arkitekturrapporter

Mette Kurland, KOMBIT, og Pia Hansen, KL

På møde i november 2012 besluttede arkitekturrådet, at arkitekturrapporter fremadrettet skal sendes til kommentering i netværket af kommunale it-arkitekter inden behandling af rådet. Revideret proces for forberedelse af arkitekturrapporter forelægges nu til formel godkendelse. Samtidig fremlægges arkitekturrapport fra projektet 'Kommunernes Ydelsessystem'. Projektet har til formål at etablere et moderne, fælleskommunalt it-system til understøttelse af sagsbehandlingen på kontanthjælpsområdet og tilgrænsende områder. Samtidig afløfter projektet kommunernes udbudspflicht, og it-omkostninger på området reduceres.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- godkender revideret proces for forberedelse af arkitekturrapporter
- drøfter arkitekturrapport for 'Kommunernes Ydelsessystem' på baggrund af input fra netværket

Sagsfremstilling

Kommunernes Ydelsessystem er en del af udbudsplanen for monopolområderne, der skal sikre kommunerne bedre og billigere adgang til it. Det har været centralt at bygge en løsning med en mere fremtidssikret arkitektur, som understøtter brugernes behov og krav. Oplevelsen af det nye system vil være en væsentlig højere grad af beslutningsstøtte og automatisering end den, brugerne kender fra de nuværende systemer. Systemet skal være robust, skalérbart og intuitivt, baseres på åbne snitfaldere og standarder (f.eks. Sag & dokument) og så vidt mulig være i overensstemmelse med kommunernes rammearkitektur. Projektet er på nuværende tidspunkt i "krav og kontrakt" fasen, jf. KOMBIT's projektmodel, hvilket betyder, at projektet er i gang med kravspecificeringen samt klargøring til udbud.

Arkitekturrapporten er sendt til kommentering i netværket af kommunale it-arkitekter. En opsamling af netværkets kommentarer uddeles på mødet.

Bilag

Bilag 8: Proces for behandling af Arkitekturrapporter.

Bilag 9: Arkitekturrapport for 'Kommunernes Ydelsessystem'.

12. Strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen og kommunikationsstrategi for arkitekturrådet

Pia Hansen, KL

På baggrund af en række værdifulde erfaringer fra de sidste godt 1,5 års arbejde er der nu udarbejdet et udkast til en fremadrettet strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen. Strategien skal sikre, at hidtidige erfaringer konsolideres og skabe et fast grundlag for retningen i det videre arbejde. Udkast til strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen danner videre afsæt for en opdatering af arkitekturrådets kommunikationsstrategi, med fokus på kommunikationsindsatserne i 2013. Her er der lagt vægt på en mere fokuseret indsats, bl.a. med vægt på direkte dialog med de centrale interessenter i kommunerne.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet

- drøfter og giver tilbagemelding på udkast til strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen og udkast til kommunikationsstrategi for arkitekturrådet i 2013
- drøfter timing af og de væsentligste budskaber på dialogmøder med de centrale interessenter i kommunerne

Sagsfremstilling

Der er i løbet af de sidste godt 1,5 års arbejde med at udvikle den fælleskommunale rammearkitektur høstet en række værdifulde erfaringer. Der er tale om et løbende innovationsarbejde, hvor der løbende skabes ny viden, som umiddelbart omsættes til praksis. Samtidig har fokus i denne periode bevæget sig fra tværgående opgaver og støtteprocesser til, at rammearkitekturen nu går ind midt i den kommunale kerneforretning.

Der er nu udarbejdet et udkast til en fremadrettet udviklings- og udbredelsesstrategi for rammearkitekturen, som skal sikre, at hidtidige erfaringer konsolideres og skabe et fast grundlag for retningen i det videre arbejde. Strategien skal således fungere som et fælles udgangspunkt for de interessenter, som arbejder med at udvikle og udbrede rammearkitekturen.

Strategien består overordnet af to dele. For det første en skitsering af en række konkrete, aktuelle behov for afklaring, uddybning og nuancering af rammearkitekturen, og hvordan den anvendes i praksis. Der er tale om behov for afklaring, som udspringer af det hidtidige arbejde, og som med fordel kan afklares for at konsolidere de eksisterende resultater og

understøtte en bredere udbredelse. Dette inkluderer en præcisering af, hvordan rammearkitekturen omsættes i praksis gennem udarbejdelse af en række cases og konkrete værktøjer. Strategiens anden del består af en model for tilgangen til den videre udvikling og udbredelse af rammearkitekturen. Modellen tager i vid udstrækning udgangspunkt i eksisterende praksis, som samtidig er udvidet i forhold til at sikre løbende konsolidering og udbredelse af viden.

Arkitekturrådet har en særlig opgave i at medvirke til at sikre, at indsigter og resultater fra arbejdet med rammearkitekturen spredes ud til en bredere kreds. Der ligger en stor forankringsopgave i at skabe aktiv, tværgående arkitekturstyring i kommunerne. Udkast til strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen danner derfor videre afsæt for en opdatering af arkitekturrådets kommunikationsstrategi.

Udkast til kommunikationsstrategi for 2013 foreslår et øget fokus på udvalgte kommunikationsindsatser, udvalgt på baggrund af ovennævnte udkast til strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen. Det drejer sig bl.a. om øget fokus på dialog med de to målgrupper i kommunerne, som er primære interessenter i forhold til at involvere sig i arbejdet med rammearkitekturen og omsætte den til praksis i kommunerne: 1) de strategisk ansvarlige for digitalisering i kommunerne /digitaliserings- og it-cheferne, og 2) (kommende) forretnings og it-arkitekter i kommuneren o. lign. specialister. Videre lægger udkast til kommunikationsstrategi for 2013 op til, at vi arbejder agilt og er opmærksomme på den kommunale dagsorden og går ind på områder, hvor vi har mulighed for at påvirke med budskaber relateret til arkitekturrådet, den fælleskommunale rammearkitektur og arkitekturstyring i kommunerne generelt.

Blandt konkrete aktiviteter i den kommende periode foreslås dialogmøder rettet mod de to ovennævnte målgrupper i kommunerne. Fokus vil være på dialog om det foreløbige og fremadrettede arbejde relateret til rammearkitekturen og arkitekturrådet, herunder netværksarbejdsgrupper. Videre skal der etableres en samlet og langtidsholdbar webstrategi og -indgang for arkitekturråd, netværk og rammearkitektur, med en samlet indgang. Pilotsitet for rammearkitekturen er nu på www.kl.dk/rammearkitektur. Henvisning fra www.rammearkitektur.dk er under etablering.

I bilagene er *siderne 3-7* de centrale i Udkast til strategi for udvikling og udbredelse af den fælleskommunale rammearkitektur, og *siderne 5-9* er de centrale i udkast til kommunikationsstrategi for 2013.

Bilag

Bilag 10: Udkast til strategi for udvikling og udbredelse af den fælleskommunale rammearkitektur.

Bilag 11: Udkast til kommunikationsstrategi for 2013.

Bilag 12: **Lukket bilag** Brutto interressentanalyse for Kommunernes It-Arktekturråd.

13. Gevinstrealisering med sag og dokumentstandarderne: Afprøvning af Mox

Nikolaj Skovmann Malkov og Erik Helweg-Larsen, KL

En arbejdsgruppe nedsat af Kommunernes It-Arkitekturråd publicerede sommeren 2012 ”Specifikation for MOX – et forretningsmønster for fagsystemers udveksling af hændelsesbeskeder”. Specifikationen gav en række anvisninger på, hvordan man kan realisere gevinster med OIO standarderne for Sag og Dokument. I løbet af efteråret har arbejdsgruppen været i dialog med it-leverandørerne for at få afprøvet konceptet.

Indstilling

Det indstilles, at Kommunernes It-Arkitekturråd:

- Orienteres om den netop afsluttede afprøvning af MOX i Odense, hvor Convergens har udviklet en MOX-agent til tømning af Digital Post virksomhedspostkassen.
- Orienteres om status på de øvrige ønskede afprøvninger

Sagsfremstilling

På foranledning af et ønske fra arbejdsgruppen for realisering af gevinster med Sag og Dokument standarderne har it-leverandøren Convergens udarbejdet en MOX-agent, der kan tømme virksomhedspostkassen i Digital Post og sende beskeder om dokumenterne ud til videre distribution. Som virksomhedspostkassen er kommunen i yderste konsekvens nødt til at behandle hvert digitalt brev manuelt, da distribution i kommunen ikke er tænkt ind i løsningen.

En MOX-agent er specificeret som et lille stykke software, der dels kan hjælpe systemer, som ikke har OIO Sag og Dokument i maven med at oversætte ikke standardiserede objekter til OIO Sag og Dokument objekter, og dels kan forbinde et it-system med en beskedfordeler.

Den gennemførte afprøvning viser, at der ikke umiddelbart er nogen tekniske hindringer i at gennemføre tømning af virksomhedspostkasse som specificeret i MOX. Men der er en række forudsætninger, særligt i form af tilgængelige metadata. Der er i dag stort set ingen metadata med digital post meddelelser, og dermed er der ikke basis for videre fordeling ved hjælp af fx KLE-nummer. På den baggrund er den forretningsmæssige værdi udhulet. De første erfaringer rejser også spørgsmål omkring håndtering af sikkerhed, særligt hvis der ikke sendes krypteret, og en række andre problemstillinger som fx systemers forskellige forretningslogik.

Det går desværre lidt trægt med at få gang i de andre afprøvninger. Arbejdsgruppen er dog i fortsat dialog med en række leverandører om afprøvningscases, og der vil givet komme flere afprøvninger i gang. Resultaterne af afprøvningerne vil blive løbende indarbejdet og kommunikeret af arbejdsgruppen i takt med, at de aftales og gennemføres.

14. Eventuell